

ARXIU / EFE

A les mans d'Umberto Bossi

La Lliga Nord viu els seus pitjors moments des de fa molt temps. La davallada en les darreres eleccions europees va fer que Umberto Bossi presentés, de primer, la dimissió i que després volgués tornar a agafar les regnes del moviment de la Itàlia septentrional.

Umberto Bossi continua essent el líder de la Lliga Nord. A aquest moviment, ja li'n queda molt poca, de la força i energia que va desplegar els anys 90 a Itàlia.

En aquesta Itàlia dels canvis que se'ns apareix des del principi dels anys 90 hi ha un aspecte que segurament ha estat el més volàtil, un dels més preocupants i decisius a l'hora de vaticinar el futur del país: el seu panorama polític. Encara ara l'escena política italiana viu una gran transformació, i no s'aconsegueix d'albirar-hi una sortida homologable a les democràcies més sòlides d'Europa. Al mig d'aquest nou món bipolar que protagonitzen el vint-i-setè home més ric del món, el cap de l'oposició de centre-dreta Silvio Berlusconi, i una miriada inacabable de partits de centre-esquerra dirigits pel primer ministre Massimo D'Alema, comença la seva recessió el moviment septentrional Lliga Nord. Avui es pot dir que només en sobreviuen el seu líder Umberto Bossi, de llengua vepirina, un nucli dur de seguidors cada dia més radicals i la valentia a l'hora de denunciar uns problemes que van fer furor al principi d'aquest decenni. Es podria dir que la Lliga Nord viu el que ja és una llarga letargia, iniciada després de la caiguda del govern

Berlusconi (entre abril i desembre del 1994), del qual formava part el moviment secessionista. Després del govern de Silvio Berlusconi vingué el govern tècnic de Lamberto Dini, el del *professore* Romano Prodi i, actualment, el de l'ex-comunista Massimo D'Alema. La formació de Bossi no s'ha acostat a cap dels últims polítics mencionats, cosa que no ha fet sinó accentuar un aïllament que han propiciat, sobretot, les polítiques recents de la Lliga Nord.

Explica Ilvo Diamanti al diari conservador *Il Sole 24 Ore* que la Lliga encara sofreix les seqüeles de l'experiència del 94, quan va tenir l'oportunitat de governar a Roma i va malbaratar-la en les insuperables diferències que corcaven la coalició governamental. Bossi fa el "mateix discurs" des del seu primer míting, però encara no ha aportat cap solució als problemes reals, cosa que l'ha convertit en una força "no útil", argumenta Diamanti. El desig d'autonomia regional, la lluita contra la burocràcia romana i la reducció de la pressió fiscal que ofega la petita i mitjana empresa

continuen essent els eixos d'un programa que un temps havia fet de la Lliga un factor d'innovació i d'esperança de canvi. Però la manca de resultats i la radicalització de les argumentacions no han ajudat gens el moviment polític.

Diverses són les causes de l'*status quo* de la Lliga Nord, però n'hi ha dues d'especialment destacables: el fet que no hagi arribat encara la necessària "renovació" programàtica —com admetia fa poc Umberto Bossi—, n'és una; i l'altra té a veure amb les successives relliscades d'aquest discol dirigent, que ja quasi ha fet oblidar aquella veu antisistema que tothom va començar a sentir a mitjan anys 80.

L'euro només per al nord. Una de les dificultats que ha tingut aquest partit ha estat la seva relació amb Europa. Si bé la Lliga Nord ha estat des de sempre un dels partits italians més europeistes, quan la Unió Europea va haver de garbellar els països que serien els primers a adoptar l'euro, Bossi va demanar i repetir que només el nord d'Itàlia podia

adoptar la moneda única i que el sud s'hauria d'esperar.

El fet és que Itàlia va acabar aconseguint el vist-i-plau de Brussel·les i Umberto Bossi es va girar contra l'Europa dels estats nacionals, contra l'imperialisme consumista i monetari dels Estats Units i contra la intervenció de l'Aliança Atlàntica a Kosovo. El seu tomb va ser un cop molt dur per als partidaris de la Lliga. L'electorat menys identificat amb el moviment polític septentrional, els votants més europeistes i atlantistes, es van sentir progressivament més allunyats d'aquest programa i ho van fer saber en la darrera convocatòria nacional italiana, les eleccions europees del 13 de juny que van castigar com mai la Lliga. La formació del *Senatur* (apel·latiu donat a Bossi) va recollir només un 5% dels vots, la meitat percentual dels seus millors moments, cosa que la situa en el mínim històric mai obtingut pels *leghisti*.

Les eleccions europees no podien deixar d'assenyalar la crisi del moviment, que va perdre a tot arreu, a les grans ciutats i a les petites, a les províncies vènetes i llombardes, i allà on al principi dels anys 90 havia heretat tots els vots de la difunta Democràcia Cristiana. Aquests vots han deixat ara la Lliga Nord per una força guanyadora, Força Itàlia de Berlusconi, el partit que més ha crescut aquests últims cinc anys i que és avui el més votat del país.

El vot xenòfob. Finalment, un altre aspecte ha contribuït a fer que l'electorat més radical refermi el seu suport als *leghisti*, quan el més moderat se'n distancia. Més que no pas els postfeixistes d'Aliança Nacional dirigits per Gianfranco Fini, és el moviment secessionista italià el que ha reforçat, aquests darrers anys, les seves campanyes contra la immigració extracomunitària, de manera que ara passa per ser la formació xenòfoba més important del país.

I malgrat tot, el moviment septentrional té encara unes bases

Un dels errors de Bossi és de no haver renovat el programa, ni d'haver aportat solucions als problemes reals.

sòlides, és capaç de mobilitzar milers de persones en jornades desoladores, tant des del punt de vista meteorològic com psicològic, i no ha posat mai en dubte una cosa: que només hi ha un líder i que aquest és Umberto Bossi. De fet, és una devoció absoluta, la que li professen els seus seguidors, sobretot si considerem que, de la darrera gran derrota electoral, el *Senatur* en va acabar culpant els trànsfuges electorals i les bases, perquè no havien fet prou per mantenir el consens.

Umberto Bossi va presentar la dimissió "no formal, simbòlica, per despertar consciències", i en acabat va convocar el poble *leghista* a la localitat de Pontida (nord) a fer un plebiscit, que li va confirmar el mandat per una majoria búlgara de gairebé el 100% dels sufragis. I és que, com ha dit el número dos *leghista*, Roberto Maroni, "la Lliga és Umberto Bossi, el consens és sobre Umberto Bossi". Un líder que va prometre fa tres anys que avui ja hi hauria la República independent de la Padània, que la guàrdia nacional padana hauria substituït els carrabiners del nord, que la lira padana circularia amb el rostre de Bossi imprès per la Banca de la Padània, o que no hi hauria més gent del sud (la gent que Bossi anomena, despectivament, *terroni*) fent de professors, magistrats o batlles de les poblacions del nord. Promeses bossianes que els seus seguidors més fidels encara esperen cegament. Però el fet cert és que, en els aplecs dels *leghisti*, cada cop hi ha menys gent.

Manifestació en suport de la Lliga Nord. Les manifestacions, que havien estat multitudinàries, ja no més aconsegueixen de congregar els seguidors de Bossi més fidels.

Cristina Rius (Roma)